

Tom 34/2021, ss. 129-148
ISSN 2719-4175
e-ISSN 2719-5368
DOI: 10.19251/ne/2021.34(8)
www.ne.mazowiecka.edu.pl

Sylwia Barska

e-mail: sylwia.barska12@gmail.com

Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku

Absolwentka Wydziału Nauk Społecznych

Kierunek Ekonomia II stopnia

OCENA KONDYCJI FINANSOWEJ WYBRANYCH PŁOCKICH RESTAURACJI W DOBIE KORONAWIRUSA W LATACH 2019-2020 W ŚWIETLE BADAŃ WŁASNYCH

**ASSESSMENT OF THE FINANCIAL CONDITION OF SELECTED PŁOCK
RESTAURANTS IN THE DAY OF CORONAVIRUS IN 2019-2020
IN THE LIGHT OF OWN RESEARCH**

Streszczenie

Celem artykułu była analiza stanu finansowego lokali gastronomicznych. Temat oraz cel artykułu pozwoliły sformułować następujący problem badawczy: Jaki wpływ ma epidemia koronawirusa na kondycję finansową Płockich restauracji?

Narzędziem badawczym jaki został użyty do badań był kwestionariusz ankiety. Ze względu na epidemiologicznych autor pracy

Summary

The aim of the article was to analyze the financial condition of gastronomic establishments. The subject and purpose of the article allowed to formulate the following research problem: What is the impact of the coronavirus epidemic on the financial condition of Płock restaurants?

The research tool that was used for the research was a questionnaire. For epidemio-

zdecydował się na przeprowadzenie badania metodą CATI. Obecna sytuacja stanowiła duży problem, gdyż nieliczni właściciele lokali gastronomicznych wyrazili chęć udziału w badaniach. Ostatecznie w badaniach wzięło udział 5 właścicieli restauracji, którzy odpowiadali na pytania zawierające się w kwestionariuszu ankiety.

Słowa kluczowe: kondycja finansowa, analiza plockich restauracji, badania własne, koronawirus

logical reasons, the author of the study decided to conduct a CATI study. The current situation was a big problem as few owners of gastronomic establishments expressed their willingness to participate in the research. Ultimately, 5 restaurant owners took part in the study and answered the questions included in the questionnaire.

Keywords: financial condition, analysis of Plock restaurants, own research, coronavirus

JEL Classification: G 32

WPROWADZENIE

Usystematyzowane życie w Europie, w 2020 roku zmieniło się w falę problemów zdrowotnych oraz finansowych Europejczyków, w tym również Polaków. Epidemia SARS-CoV-2 wpłynęła na życie milionów ludzi na świecie. Wirus spowodował konieczne ograniczenie działalności gospodarczej w Polsce. Płockie restauracje także odczuły skutki działań koronawirusa.

Celem artykułu zatem jest analiza stanu finansowego lokali gastronomicznych w określonym czasie.

Artykuł składa się z dwóch części, z czego pierwsza jest stricte teoretyczna, a druga poświęcona została analizie badawczej. We wprowadzeniu teoretycznym przedstawiono światową i polską gospodarkę w okresie pandemii. Zawarte w tej części zostały informacje na temat sposobów restauratorów na prowadzenie swoich działalności w okresie choroby Covid-19.

W drugiej części artykułu przedstawia analizę przychodów, kosztów oraz dochodów lokali gastronomicznych. W tym miejscu analizie poddano także ocenę kondycji finansowej plockich restauracji.

Do napisania niniejszego artykułu posłużono się literaturą o tematyce gospodarczej oraz pandemicznej. Korzystano również z wielu raportów oraz publikacji związanych z tematyką rozważań. Dużą pomoc stanowiły również Rządowe portale internetowe, na których to na bieżąco można było śledzić sytuację epidemiologiczną w Polsce.

W rozważaniach dzięki badaniom zostały przedstawione i porównane najważniejsze aspekty działalności lokali gastronomicznych przed oraz w czasie pandemii SARS-CoV-2.

WPLYW KORONAWIRUSA NA ŚWIATOWĄ GOSPODARKE

Niewątpliwie koronawirus wywołał na świecie kryzys gospodarczy. Jest to największe spowolnienie światowej gospodarki od czasu II wojny światowej. Recesji gospodarki nie spowodowała choroba sama w sobie, lecz działania wprowadzane przez światowe Rządy, których celem było zminimalizowanie rozprzestrzeniania się koronawirusa (www 1). Ze względu na zamykanie granic Państw na świecie, zaburzone zostały łańcuchy dostaw. Część zakładów pracy nie miała odpowiednich materiałów do wykonania prac w swoim zakresie, co wiąże się ze zmniejszeniem sprzedaży swoich dóbr, a to następnie ze zmniejszeniem ilości wykonywanej pracy i redukcją etatów. Popyt na wszelkie usługi spadł, co również miało wpływ na ograniczenie wytwarzania dóbr przez światowe firmy (www 2).

Kryzys w światowej gospodarce nie dotknął równo wszystkich przedsiębiorców. Najbardziej stratne branże przedstawia poniższy schemat (www 1).

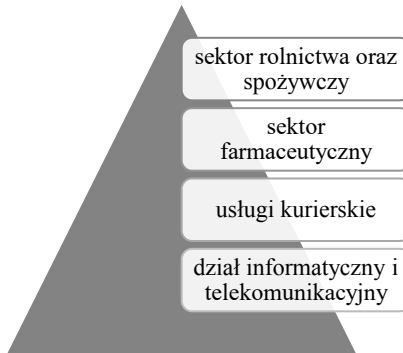

Schemat 1. Najbardziej poszkodowane branże gospodarki przez koronawirusa

Źródło: opracowanie własne na podstawie [https://edenred.pl/sites/default/files/Raport%20Banku%20Pekao_Gospodarka%20w%20czasach%20pandemii%20\(1\).pdf](https://edenred.pl/sites/default/files/Raport%20Banku%20Pekao_Gospodarka%20w%20czasach%20pandemii%20(1).pdf) (dostęp 18.12.2020)

Wszystkie wyżej wymienione branże są w pewien sposób od siebie zależne. W momencie, gdy działalność jednej z nich zostaje ograniczona przez Światową Organizację Zdrowia, bądź Rząd danego Państwa, kolejne przedsiębiorstwa również odczuwają skutki tych działań (www 3).

Na świecie występują też branże, które mimo kryzysu gospodarczego spowodowanego pandemią koronawirusa, radzą sobie świetnie. Sektory gospodarki jakie do nich należą przedstawia poniższy schemat (www 1).

Schemat 2. Branże gospodarki, na które koronawirus nie wywarł większego wpływu

Źródło: opracowanie własne na podstawie [https://edenred.pl/sites/default/files/Raport%20Banku%20Pekao_Gospodarka%20w%20czasach%20pandemii%20\(1\).pdf](https://edenred.pl/sites/default/files/Raport%20Banku%20Pekao_Gospodarka%20w%20czasach%20pandemii%20(1).pdf) (dostęp 19.12.2020)

Sektor spożywczy oraz farmaceutyczny są niezbędnymi do życia na całym świecie. Tym bardziej w czasach zarazy, gdy przed branżą farmaceutyczno-medyczną stoi nie lada wyzwanie. Wyżej wymienione branże nie tyle zyskały finansowo w czasach pandemii, co utrzymały dotychczasową, w miarę stabilną pozycję na rynku światowym (www 3).

Ogromnym problemem dla światowej gospodarki w czasie pandemii był fakt, że duża część przemysłu produkowana była w Chinach, ze względu na niższe koszty wytworzenia dóbr, a następnie eksportowana do innych części świata. Podczas pandemii występują zagrożenia związane z zamknięciem fabryk produkcyjnych w Chinach, ze względu na dużą liczbę chorych pracowników, co następnie wiąże się z opóźnieniem lub brakiem dostaw produktów do innych krajów świata. Z tym związane jest również zmniejszenie ilości pracy w państwach na całym świecie, w branżach powiązanych z danym produktem, ich transportem, sprzedażą oraz dalszym przetwórstwem (www 4).

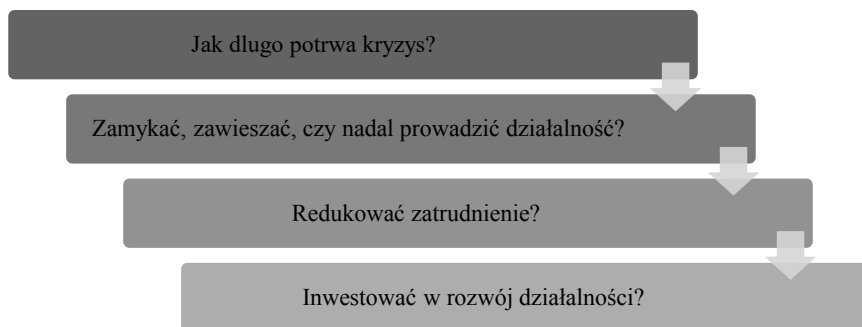
Ze względu na brak zabezpieczenia w dostawach towarów z Chin, duża część przedsiębiorców myśli nad rezygnacją sprowadzania produktów i półproduktów z tego kraju. Produkcja danych dóbr miałaby się wtedy odbywać w innych państwach, bliżej położonych, z którymi łatwiej byłoby skoordynować łańcuch dostaw. W takim przypadku dochód ze sprzedaży towarów pozostawałby w innych państwach świata, a dochody Chin w dużym stopniu by spadły. Niewątpliwie nie da się tego zrobić szybko, tym bardziej w czasie światowego kryzysu może okazać się to bardzo skomplikowane (Ambroziak i inni, s. 4-5). Pozycja Chin na światowym rynku oraz wielkość światowego

kryzysu są zależne od tego jak długo i w jakim stopniu zagrożenia, będzie trwała pandemia (www 4).

Gospodarka na świecie nie będzie działać już tak jak przed pojawieniem się wirusa Covid-19. Jej odbudowa zajmie co najmniej kilka parę lat. Przedsiębiorcy, Ci którzy przetrwają kryzys, będą mieli problemy z odrobieniem strat, nie tylko ze względów finansowych, ale także psychicznych.(www 5).

WPŁYW KORONAWIRUSA NA POLSKĄ GOSPODARKE

Podobnie jak w innych państwach świata, w Polsce także nastąpił kryzys w związku z pojawieniem się koronawirusa. Do tej pory w miarę stabilna gospodarka, dawała przedsiębiorcom spokój psychiczny i finansowy. Nikt nie spodziewał się załamania tak stabilnej sytuacji. Najważniejszym fundamentem działalności małych i średnich firm jest utrzymanie płynność finansowej. W obecnej sytuacji właściciele działalności muszą bacznie obserwować zmiany jakie zachodzą w gospodarce oraz w przebiegu pandemii w Polsce oraz na świecie. Realia w jakich znalazła się Polska zsyła na przedsiębiorców masę pytań, które przedstawia poniższy schemat (www 6).

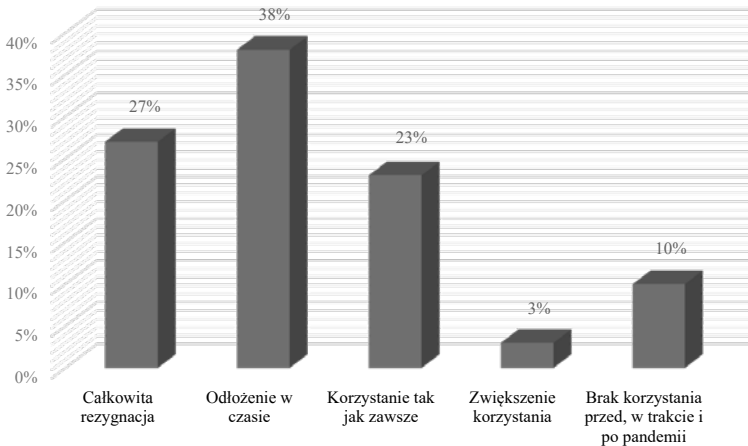
Schemat 3. Pytania przedsiębiorców związane z obecną sytuacją spowodowaną pandemią covid-19

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.izba.info/izbowy-pakiet-wsparcia-dla-firm/koronawirus-najwa%C5%BCniejsze-informacje-dla-przedsi%C4%99biorcy/aktualno%C5%9Bci/3233-polska-gospodarka-chora-na-koronawirusa-co-radz%C4%85-specjali%C5%9Bci-podcast-izby-5> (dostęp 12.01.2020)

Niewątpliwie pandemia koronawirusa ma ogromny wpływ na wysokość wynagrodzeń oraz stan zatrudnienia w Polskich przedsiębiorstwach. Część firm, aby obniżyć koszty utrzymania się na rynku, zdecydowała o redukcji zatrudnienia. Kolejna grupa pracodawców postanowiła, że w roku 2020 zrezygnuje z wy-

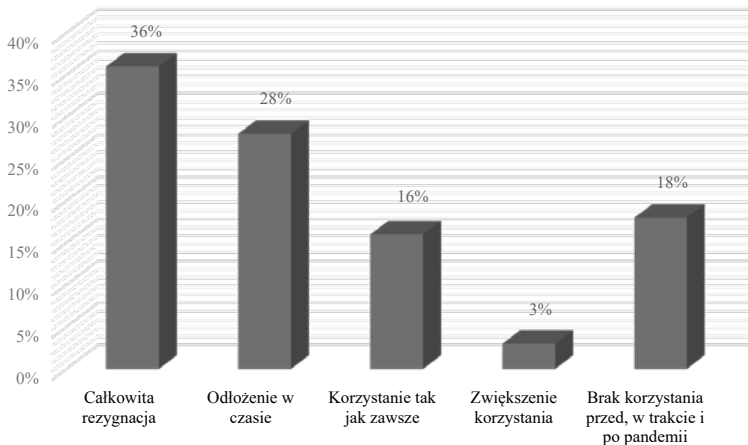
płaty dodatków do wynagrodzenia dla pracowników. W skrajnych przypadkach doszło także do obniżenia stałych wynagrodzeń. Dobrą stroną obniżki wynagrodzenia jest to, że w tym przypadku wszyscy, bądź większość pracowników zachowało pracę, co w czasach pandemii jest bardzo ważne (www 7).

Duże znaczenie ma też spadek zainteresowania niektórymi usługami przez klientów. Przykładem może być chęć skorzystania z oferty jaką mają dla społeczeństwa restauracje co przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 1. Plany korzystania z lokali gastronomicznych przez klientów według badania przeprowadzonego w kwietniu 2020 roku

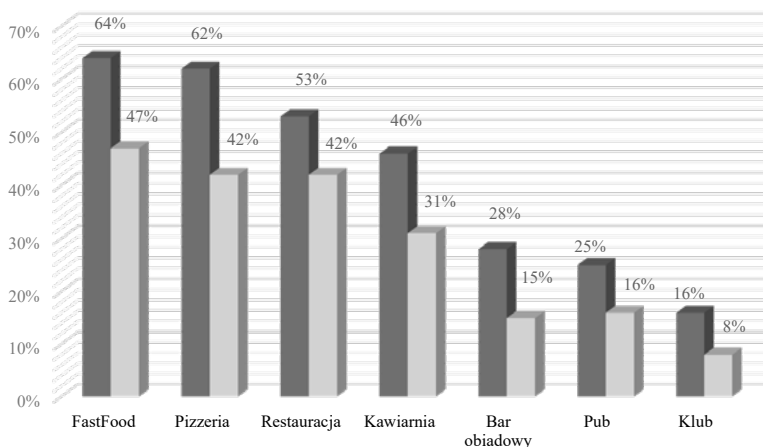
Źródło: Zagórska 2020, s. 10-12.

Wykres 2. Plany korzystania z pubów oraz klubów przez klientów według badania przeprowadzonego w kwietniu 2020 roku

Źródło Zagórska 202., s. 10-12.

Analizując powyższe wykresy nie trudno zauważyć, że duża część społeczeństwa nie ma w planach korzystać z przywilejów, jakimi są obiady, bądź kawy poza domem. Ponad połowa społeczeństwa to jest 64% - 65%, nawet w przypadku zmniejszonej ilości zachorowań, nie ma zamiaru korzystać z restauracji. Jest i będzie to ogromna strata finansowa dla polskiej gospodarki.

Wykres 3. Typy odwiedzanych restauracji przed pandemią oraz po poluzowaniu obostrzeń

Źródło: Zagórska 2020, s. 16.

Na powyższym wykresie przedstawiono jaki procent społeczeństwa odwiedzało dany typ lokali gastronomicznych przed pandemią oraz w momencie poluzowania obostrzeń oraz w czasie trwania pandemii. Ilość gości restauracji każdego typu drastycznie spadła. W czasie pandemii, gdy lokale gastronomiczne zostały otwarte, do restauracji udała się nawet nie połowa społeczeństwa. W porównaniu do czasu sprzed pandemii liczba odwiedzających spadła średnio o 15 punktów procentowych. Biorąc pod uwagę setki ludzi, jacy korzystają z usług restauratorów, jest to ogromna ilość. Ze spadkiem zainteresowania gastronomią przez społeczeństwo, wiąże się spadek dochodów oraz zatrudnienia. Z niższymi dochodami wiążą się natomiast mniejsze wpływy do Państwa z podatków oraz innych opłat. Cała gospodarka i jej funkcjonowanie są od siebie zależne. Jeżeli jeden z jej składników słabnie, słabną wszystkie.

Pandemia dotknęła wszystkich dziedzin życia, a siła oddziaływania Covid-19 na gospodarkę i cały system funkcjonowania państwa oraz życia, wciąż jest nieznana. Według analityków jedną z konsekwencji pandemii korona-

wirusa będą restrykcje, które mimo pokonania choroby, pozostaną w użyciu jeszcze długo. (www 8).

WPROWADZANE OBOSTRZENIA ORAZ TARCZE ANTYKRYZYSOWE OFEROWANE PRZEZ RZĄD RESTAURATOROM

Rząd Polski, podobnie jak Rządy innych krajów świata, po uzyskaniu informacji o pierwszych zakażeniach koronawirusem na świecie, rozpoczęły prace na ochroną życia, zdrowia oraz gospodarki państwa Polskiego. Oczywiście podstawowym zaleceniem, które trwa do dnia dzisiejszego jest skuteczne i częste mycie oraz dezynfekowanie rąk. Podczas trwania pandemii wprowadzono limity osób mogących jednocześnie przebywać w sklepach, restauracjach, kinach, galeriach, muzeach, miejscach kultu religijnego, salonach kosmetycznych i fryzjerskich, siłowniach oraz wielu innych miejscach. Zdarzały się chwile, gdy część wyżej wymienionych miejsc została całkowicie zamknięta dla klientów.

Obserwując sytuację na rynku, Rząd Polski postanowił zaoferować przedsiębiorcom tarcze antykryzysowe. Mają one na celu między innymi zapobieganiu upadłości firm, szczególnie tych małych, gdzie dana działalność ma bardzo określony kierunek działania i w takiej sytuacji, ciężko ma wspomóc się innym źródłem dochodów. Poza obroną przed zamykaniem działalności bardzo ważna jest też ochrona miejsc pracy. Tylko dzięki ludziom pracującym polska gospodarka oraz gospodarka światowa mają szansę na rozwój.

Jedną z tarczy antykryzysowych z jakich mogą skorzystać restauratorzy to zwolnienie ze składek ZUS. Pod słowem składki kryją się wszystkie koszty jakie przedsiębiorca musi ponieść na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W pierwszym półroczu 2020 roku oferowano pracodawcom skorzystanie ze zwolnienia ze składek za 3 miesiące, to jest marzec, kwiecień i maj. Ubiegać o to świadczenie mogli się przedsiębiorcy samozatrudnieni oraz zatrudniający maksymalnie 9 osób. Warunkiem do skorzystania z takiej formy pomocy było również dochód jaki uzyskało przedsiębiorstwo miesiąc wcześniej przed składaniem wniosku. Dochód ten nie mógł przekroczyć 15 000 złotych. Jesienią wprowadzono kolejną pomoc związaną ze zwolnieniem ze składek ZUS. Dotyczyła Ona składek za listopad 2020 roku. Skorzystać z niej mogli przedsiębiorcy, których przychód w listopadzie 2020 roku w porównaniu do listopada poprzedzającego roku był niższy o co najmniej 40 procent.

Kolejnym wymiarem pomocy jest bezzwrotna dotacja. Jej wysokość wynosiła 5 000 złotych. Ubiegać się o nią mogli restauratorzy, którzy swoją

działalność prowadzili przynajmniej przez 3 miesiące. Kolejnym warunkiem skorzystania z tej formy pomocy jest brak zawieszenia działalności na ostatni dzień września 2020 roku. Istotny jest też przychód jaki uzyskała restauracja w 10 bądź 11 miesiącu roku 2020. Musi być on minimum 40 procent niższy od przychodu uzyskanego odpowiednio w tych miesiącach w roku 2019.

Świadczenie postojowe także jest jedną z form wsparcia oferowaną przez Rząd. Dotyczy ono zarówno pracowników jak i samych właścicieli lokali gastronomicznych. O tę formę wsparcia ubiegać się mogą restauratorzy, którzy swoją działalność rozpoczęli przed 1 lutego 2020 roku. Warunkiem przyznania świadczenia postojowego zarówno na rzecz pracowników, jak i samego pracodawcy jest wysokość przychodu w miesiącu poprzedzającym miesiąc składania wniosku o wsparcie. Przychód ten nie może przekraczać 300% przeciętnego wynagrodzenia za ubiegły kwartał, ogłoszonego przez Główny Urząd Statystyczny .

Odroczona płatność zaliczek na PIT jako forma wsparcia, pozwoliła przesunąć te płatności w czasie. Aby uzyskać możliwość przesunięcia płatności należy w organie podatkowym złożyć odpowiedni wniosek. Dłuży okres na zapłatę podatku, daje możliwość zakupu, bądź zapłaty za inne wymagane produkty i usługi.

RYNEK PŁOCKICH RESTAURACJI – KRÓTKIE WPROWADZENIE

Według ocen klientów na portalu tripadvisor do 15 najlepszych restauracji w Płocku należą kolejno :

1. Oberża Pod Strzechą,
2. Karczma pod Strzechą,
3. Browar Tumski,
4. Wieża Ciśnień,
5. Burrata Pizza & Pasta,
6. Pizzeria Oliva,
7. Antrykot Steakhouse,
8. Restauracja Książęca,
9. Festa Italiana,
10. Bar u Rybaka,
11. Piccantino Pasta & Pizza
12. Art Deco Restauracja,
13. Pizzeria Presto,
14. Krepsiak.

Wyżej wymienione lokale cieszą się popularnością zarówno u turystów jak i u mieszkańców Płocka oraz powiatu płockiego i okolic.

W badaniach do niniejszej pracy wzięło udział 5 lokali gastronomicznych mieszczących się na terenie miasta Płocka. Restauracje te zbliżone są wielkością, lokalizacją oraz ilością zatrudnionych pracowników.

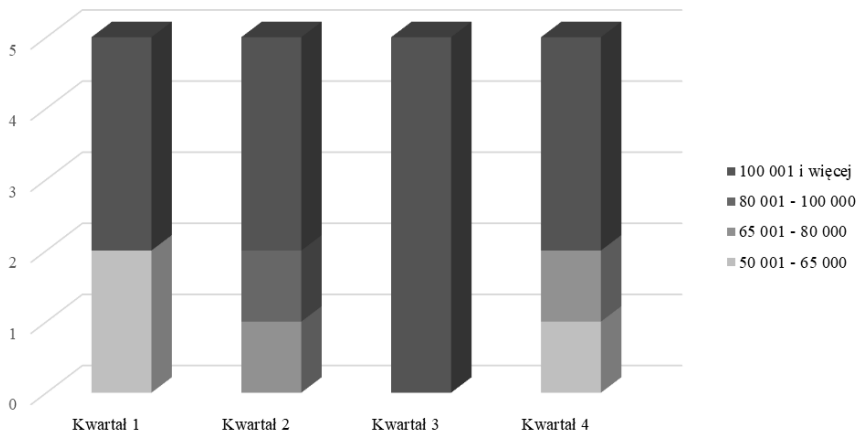
ANALIZA PRZYCHODÓW RESTAURACJI

Każdy lokal gastronomiczny oraz inna działalność gospodarcza opiera swoją działalność na przychodach wynikających ze sprzedaży dóbr i usług. Mimo, iż ich wysokość nie jest wyznacznikiem uzyskania dochodu, pełnią one istotną rolę w działalności firm. Jednym z badanych czynników były przychody uzyskane przez restauracje w 2019 roku, które przedstawiono poniżej.

Tabela 1. Przychody uzyskane przez restauracje w 2019 roku

	2019 rok													
	0	1 – 1 000	1 001 – 3 000	3 001 – 6 000	6 001 – 10 000	10 001 – 15 000	15 001 – 20 000	20 001 – 30 000	30 001 – 40 000	40 001 – 50 000	50 001 – 65 000	65 001 – 80 000	80 001 – 100 000	100 001 i więcej
1 kwartał											2			3
2 kwartał												1	1	3
3 kwartał														5
4 kwartał										1	1			3

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wykres 4. Przychody uzyskane przez restauracje w 2019 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Powyższe dane wskazują, że trzy z badanych lokali gastronomicznych w roku 2019 uzyskały przychody w wysokości ponad 100 000 złotych kwartalnie. Kwartał trzeci, do którego zaliczane są lipiec, sierpień oraz wrzesień owocowały w największe przychody, gdyż każda z badanych restauracji uzyskała przychody w wysokości większej niż 100 000 złotych. Jest to okres letni, w którym do miasta przybyło sporo turystów, a mieszkańcy dużą ilość czasu wolnego spędzili na płockiej Starówce. W pozostałych dwóch restauracjach w pierwszym, drugim i czwartym kwartale roku 2019 nie uzyskano 100 000 złotych przychodu, jednak przychód ten plasował się również wysoko tj. powyżej 50 000 złotych.

Kolejna tabela oraz wykres przedstawiają przychody uzyskane przez restauracje w 2020 roku. Porównując tabelę 1 oraz tabelę 2 możemy zaobserwować spadek przychodów w odpowiadających sobie okresach 2019 oraz 2020 roku.

Tabela 2. Przychody uzyskane przez restauracje w 2020 roku

	2020 rok													
	0	1 - 1 000	1 001 - 3 000	3 001 - 6 000	6 001 - 10 000	10 001 - 15 000	15 001 - 20 000	20 001 - 30 000	30 001 - 40 000	40 001 - 50 000	50 001 - 65 000	65 001 - 80 000	80 001 - 100 000	100 001 i więcej
1 kwartał										2	1			2
2 kwartał				1			1	1		1		1		
3 kwartał														5
4 kwartał				1					1	1	1		1	

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W roku 2020 można zaobserwować wysokie przychody restauracji w pierwszym oraz trzecim kwartale roku. W pierwszym kwartale 2020 roku pandemia w Polsce dopiero rozpoczynała swój bieg. Z badań wynika, że przychody w tym kwartale zarówno w roku 2019 jak i 2020 znajdowały się na podobnym poziomie. Kwartał trzeci to okres ciepłych dni, kiedy to w 2020 roku zostały poluzowane obostrzenia, a restauracje wróciły do normalnej pracy.

Kwartał drugi roku 2020 to początek pandemii Covid-19 w Polsce. Jednym z wprowadzonych obostrzeń było ograniczenie działalności lokali gastronomicznych. Skutkiem tego jest spadek przychodów restauracji w porównaniu zarówno do pierwszego kwartału 2020 roku, jak i drugiego kwartału 2019.

Podobne zjawisko można zaobserwować w czwartym kwartale 2020 roku. Zakres obostrzeń został ponownie rozszerzony, tym samym m.in. działalność restauracji ograniczona, co skutkowało spadkiem przychodów.

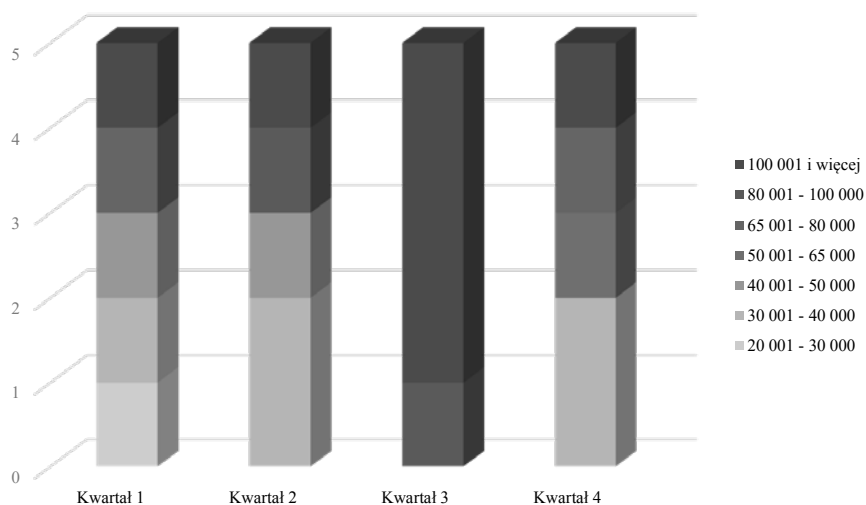
ANALIZA KOSZTÓW RESTAURACJI

Poza uzyskiwanymi przychodami restauracje ponoszą koszty. Są one kolejnym aspektem, który został poddany badaniu w ankietach o sytuacji finansowej lokali gastronomicznych w latach 2019 oraz 2020. Część kosztów ponoszona przez restauratorów oraz właścicieli innych działalności gospodarczych jest stała. Należą do nich utrzymanie lokalu, wynagrodzenia pracowników wraz z narzutami. Wraz ze zwiększoną ilością klientów oraz zwiększonymi przychodami, wiążą się również zwiększone koszty. Te koszty natomiast związane są z materiałami do wytworzenia produktu gotowego na sprzedaż. Tabela 3 oraz Wykres 5 przedstawiają koszty poniesione przez restauracje w 2019 roku.

Tabela 3. Koszty poniesione przez restauracje w 2019 roku

	2019 rok													
	0	1 - 1 000	1 001 - 3 000	3 001 - 6 000	6 001 - 10 000	10 001 - 15 000	15 001 - 20 000	20 001 - 30 000	30 001 - 40 000	40 001 - 50 000	50 001 - 65 000	65 001 - 80 000	80 001 - 100 000	100 001 i więcej
1 kwartał								1	1	1		1		1
2 kwartał									2	1			1	1
3 kwartał													1	4
4 kwartał									2		1	1		1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wykres 5. Koszty poniesione przez restauracje w 2019 roku

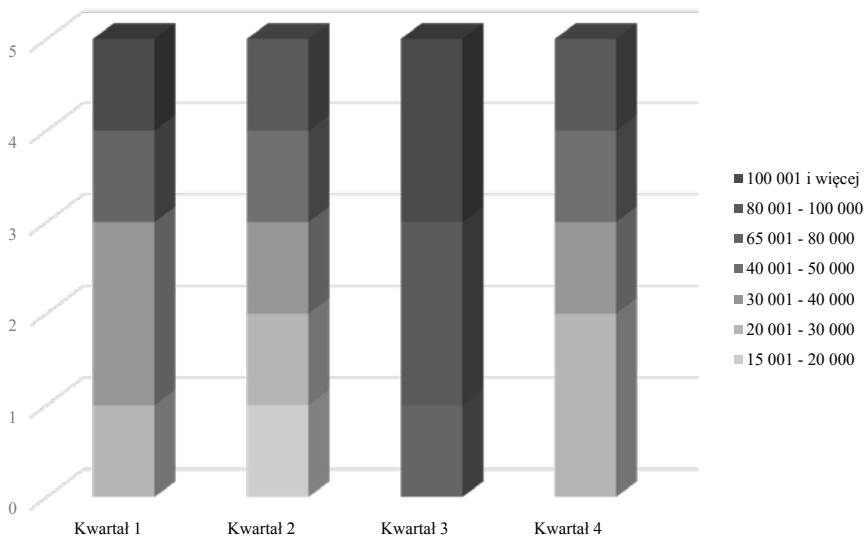
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W tabeli 3 oraz na wykresie 5 można zaobserwować zwiększone koszty ponoszone przez restauratorów w kwartale 3. Wiąże się on również ze zwiększonymi przychodami w trzecim kwartale 2019, co zostało przedstawione w tabeli 1 oraz na wykresie 4. W kwartałach pierwszym, drugim oraz czwartym 2019 roku koszty ponoszone przez lokale gastronomiczne znajdowały się w przedziale od 20 000 złotych do 100 000 złotych. W każdym z trzech kwartałów tylko jedna z badanych restauracji poniosła koszty powyżej 100 000 złotych.

Tabela 4. Koszty poniesione przez restauracje w 2020 roku

	2020 rok													
	0	1 – 1 000	1 001 – 3 000	3 001 – 6 000	6 001 – 10 000	10 001 – 15 000	15 001 – 20 000	20 001 – 30 000	30 001 – 40 000	40 001 – 50 000	50 001 – 65 000	65 001 – 80 000	80 001 – 100 000	100 001 i więcej
1 kwartał							1	2			1			1
2 kwartał							1	1	1	1			1	
3 kwartał											1	2	2	
4 kwartał							2	1	1				1	

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wykres 6. Koszty poniesione przez restauracje w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 4 oraz wykres 6 przedstawiają koszty poniesione przez restauracje w 2020 roku. Podobnie jak w roku 2019 największe koszty poniosły lokale gastronomiczne w 3 kwartale roku. Pierwszy kwartał roku 2019 oraz 2020 również przedstawia zbliżone wielkości poniesionych kosztów. W pozostałych dwóch kwartałach 2020 roku poniesione koszty kształtują się na nieco niższym poziomie niż w roku 2019. Wiązało się to ze zmniejszoną wielkością sprzedaży wywołaną zamknięciem lokali z powodu pandemii Covid-19. W tym czasie koszty kształtowały się na poziomie od 15 000 złotych do ponad 100 000 złotych. Ponoszone koszty były zależne od wielkości lokalu oraz ilości zatrudnionych pracowników, którzy mimo zmniejszonej ilości pracy otrzymywali wymagane wynagrodzenie.

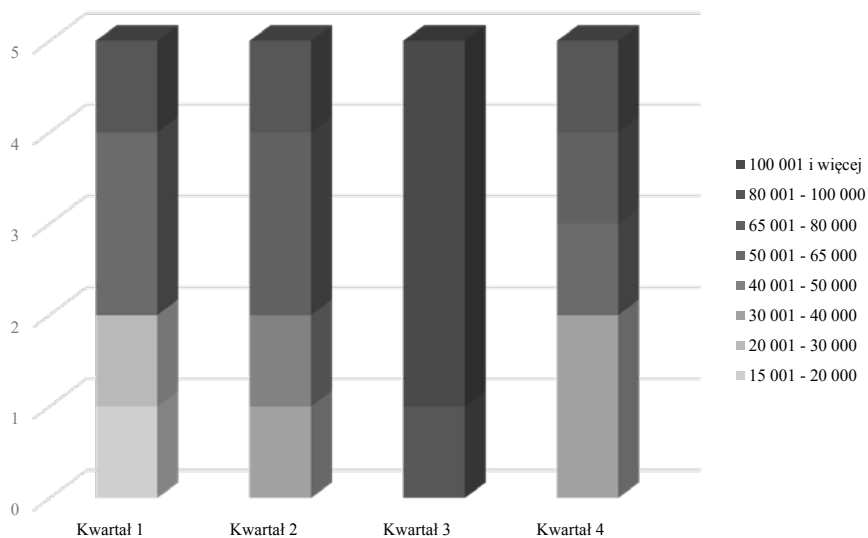
ANALIZA DOCHODÓW RESTAURACJI

Dochody są najistotniejszym elementem dla właścicieli działalności gospodarczych. Są one motywacją do dalszej pracy i rozwoju. Dają szansę również na zwiększone wynagrodzenie oraz premie dla pracowników. Poniższa tabela 5 oraz wykres 7 przedstawiają dochody uzyskane przez badane restauracje w 2019 roku.

Tabela 5. Dochody uzyskane przez restauracje w 2019 roku

	2019 rok													
	0	1 – 1 000	1 001 – 3 000	3 001 – 6 000	6 001 – 10 000	10 001 – 15 000	15 001 – 20 000	20 001 – 30 000	30 001 – 40 000	40 001 – 50 000	50 001 – 65 000	65 001 – 80 000	80 001 – 100 000	100 001 i więcej
1 kwartał							1	1			2		1	
2 kwartał									1	1		2	1	
3 kwartał													1	4
4 kwartał									2		1	1	1	

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wykres 7. Dochody uzyskane przez restauracje w 2019 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

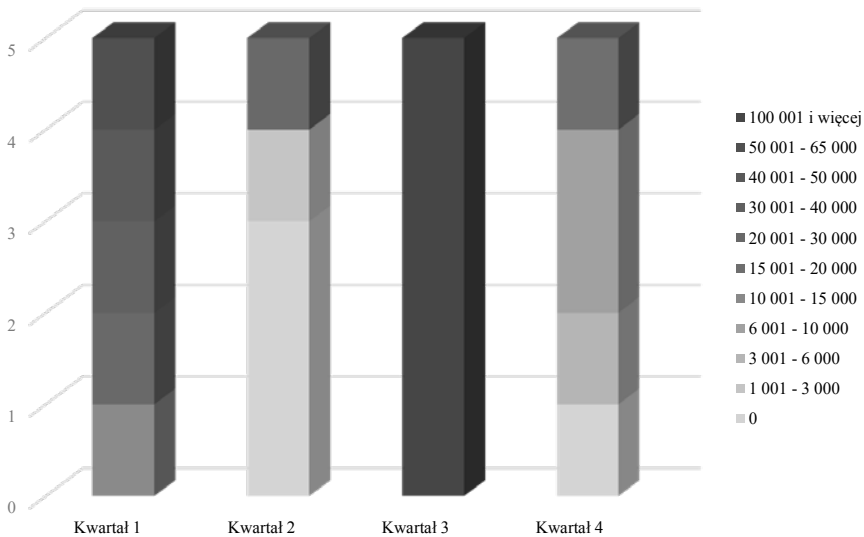
Powyższe dane wskazują, że najbardziej zyskownym kwartałem w roku 2019 dla restauracji był kwartał trzeci. Cztery z pięciu badanych restauracji osiągnęło w tym kwartale dochód na poziomie wyższym niż 100 000 złotych. Piąta z badanych restauracji też wykazała duży dochód. Kształtował się on na poziomie powyżej 80 000 złotych, jednak poniżej 100 000 złotych. W pozostałych kwartałach lokale gastronomiczne również uzyskały dochód jednak na niższym poziomie. Tylko jedna z badanych restauracji w każdym z kwartałów roku 2019 wykazała dochód powyżej 100 000 złotych. Dochody uzyskane

przez pozostałe cztery badane restauracje oscyływały na poziomie od 15 000 złotych do 100 000 złotych.

Tabela 6. Dochody uzyskane przez restauracje w 2020 roku

	2020 rok													
	0	1 - 1 000	1 001 - 3 000	3 001 - 6 000	6 001 - 10 000	10 001 - 15 000	15 001 - 20 000	20 001 - 30 000	30 001 - 40 000	40 001 - 50 000	50 001 - 65 000	65 001 - 80 000	80 001 - 100 000	100 001 i więcej
1 kwartał						1		1	1	1	1			
2 kwartał	3		1					1						
3 kwartał														5
4 kwartał	1			1	2		1							

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wykres 8. Dochody uzyskane przez restauracje w 2020 roku

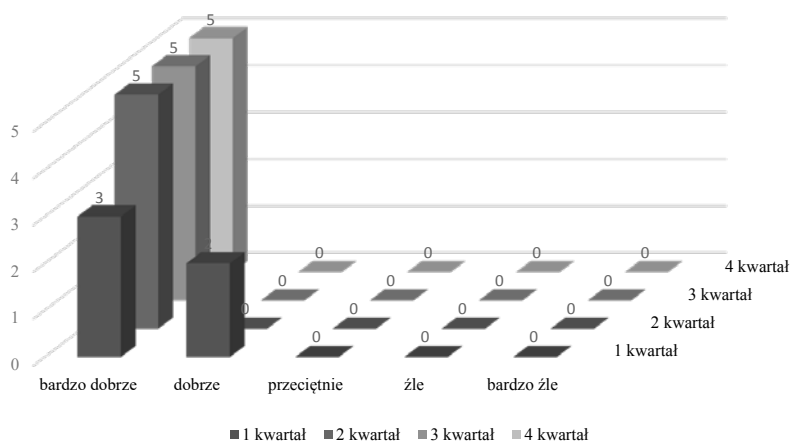
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Tabela 6 oraz wykres 8 przedstawiają dochody uzyskane przez restauracje w 2020 roku. Kwartał trzeci 2020 roku podobnie jak kwartał trzeci roku 2019 owocował w wysokie dochody. Każda z pięciu badanych restauracji wykazała w tym kwartale 2020 roku dochody powyżej 100 000 złotych. W pierwszym kwartale 2020 roku dochody restauracji plasowały się poziomem niewiele niższym niż w roku 2019. Wynosiły one od 10 000 złotych do 65 000 złotych.

Natomiast w kwartale drugim i czwartym 2020 roku można zaobserwować duży spadek dochodów. W kwartale drugim, aż trzy z badanych restauracji wykazały brak dochodu. Dochód pozostałych dwóch również nie był niższy niż odpowiadającym okresie 2019 roku, gdyż wynosił w jednym przypadku od 1 000 złotych do 3 000 złotych, a w drugim od 20 000 złotych do 30 000 złotych. Wiązało się to z początkiem pandemii Covid-19 w Polsce oraz wprowadzonym ograniczeniem działalności lokali gastronomicznych. Przedsiębiorcy nie byli przygotowani na tak nagłe obostwienie związane z ich działalnością gospodarczą. W kwartale czwartym tylko jedna z badanych restauracji nie wykazała dochodu. Pozostałe cztery wykazały dochód na poziomie od 3 000 złotych do 20 000 złotych. Jest to także o wiele niższy dochód, niż dochód uzyskany przez restauratorów w czwartym kwartale 2019 roku.

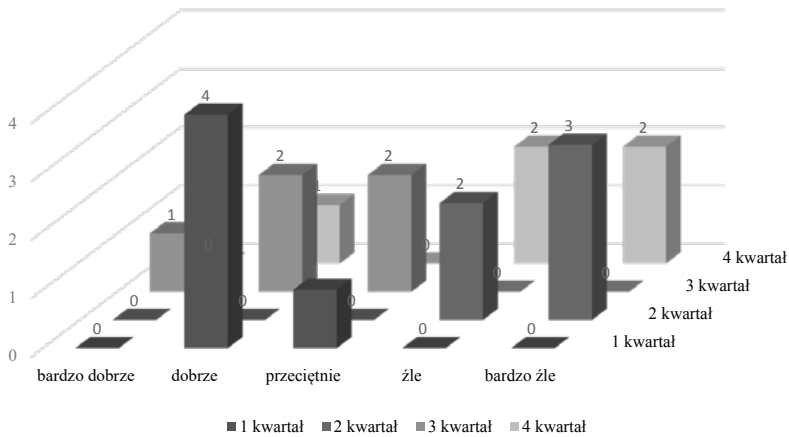
ANALIZA OCENY SYTUACJI FINANSOWEJ RESTAURACJI W OPINII WŁAŚCICIELI

W niniejszej pracy sami restauratorzy ocenili również sytuację finansową swoich restauracji w poszczególnych okresach. Wykres 9 przedstawia ocenę sytuacji finansowej restauracji w opinii właścicieli w 2019 roku. Na wykresie 10 natomiast zobrazowano ocenę sytuacji finansowej restauracji w opinii właścicieli w roku 2020.

Wykres 9. Ocena sytuacji finansowej restauracji w opinii właścicieli w 2019 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wykres 10. Ocena sytuacji finansowej restauracji w opinii właścicieli w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Rok 2019 został oceniony przez właścicieli restauracji na poziomie bardzo dobrym. Jedynie w kwartale pierwszym 2019 roku status 2 z badanych restauracji oceniono na poziomie dobrym. Jest to wynik niewątpliwie zadowalający.

W roku 2020 ocena sytuacji nie jest już na tak wysokim poziomie. Niewątpliwie, co widać po analizie finansowej restauracji, rok 2020 nie owocował już w tak wysokie obroty. Pierwszy kwartał tego roku przez 4 właścicieli został oceniony na poziomie dobrym, natomiast przez 1 na poziomie przeciętnym. Jest to skutek wprowadzenia w połowie pierwszego kwartału 2020 roku ograniczenia działalności lokali gastronomicznych. Kwartał drugi 2020 roku oceniono jeszcze niżej niż pierwszy. 3 restauratorów oceniło swoje wyniki na poziomie bardzo złym, a pozostałych 2 na poziomie złym. Niewątpliwie jest to sytuacja dość poważna dla rynku gastronomicznego. Zagrożenie było zarówno dla właścicieli restauracji, jak i dla pracowników, którzy w każdej chwili mogli stracić pracę. W kwartale 3 ze względu na zniesienie obostrzeń restauratorzy mieli szansę na powrót do większych przychodów, takich jak sprzed pandemii. Widać to po ocenie właścicieli. W tym kwartale 1 z właścicieli ocenił sytuację finansową swojej restauracji na poziomie bardzo dobrym, 2 na poziomie dobrym oraz 2 na poziomie przeciętnym. 4 kwartał to ponowne wprowadzenie bardziej rygorystycznych obostrzeń, co również odbiło swój ślad na sytuacji gospodarczej restauracji. 2 z badanych restauratorów oceniło sytuację finansową swojego lokalu jako bardzo złą, kolejnych 2 jako złą, a pozostały 1 jako dobrą.

WNIOSKI

Epidemia koronawirusa niewątpliwie miała i zapewne nadal ma wpływ na polską i światową gospodarkę. W dużej mierze ma to negatywne skutki dla przedsiębiorców. Skutki pandemii dotknęły pracowników, pracodawców, przedsiębiorców oraz całe kraje. Zmiany nastąpiły na całym świecie.

Celem publikacji była analiza stanu finansowego płockich restauracji w okresie koronawirusa. Z przeprowadzonych badań wynikało, że koronawirus niewątpliwie ma negatywny wpływ na kondycję finansową Płockich restauracji.

W roku 2019 sytuacja badanych lokali gastronomicznych była dość stała i stabilna. Ewidentny wzrost obrotów można było zaobserwować w trzecim kwartale roku, jednak trzy pozostałe także przynosiły zysk. Klientów nie brakowało. Zarówno kucharze, jak i kelnerzy mieli pewne zatrudnienie. Zapewne nikt nie spodziewał się tego co przyniesie kolejny rok i w jaki sposób zmieni życie polskiego społeczeństwa.

Rok 2020 był słabszym rokiem dla ankietowanych restauratorów. Już w pierwszym kwartale tego roku widać niewielki spadek dochodów restauracji. Najcięższym jednak okazały się kwartał drugi oraz czwarty. Część respondentów w tym czasie nie uzyskała żadnego dochodu, a być może poniosła nawet stratę. Kwartał trzeci na tle pozostałych z roku 2020 prezentuje się pozytywnie, gdyż obostrzenia w tym czasie zostały poluzowane, a społeczeństwo chętnie powróciło do odwiedzania lokali.

Koronawirus nadal jest wśród nas. Otwartą kwestią pozostaje analiza kolejnych lat, w których restauratorzy muszą zmagać się z pandemią. Analiza tych danych pozwoliłaby zaobserwować czy właściciele lokali gastronomicznych potrafią przetrwać w obecnie panujących warunkach. Może w kolejnych latach mimo zamrożenia gospodarki lokale uzyskiwałyby dochód na poziomie podobnym jak w roku 2019, a być może nawet wyższym. Równie dobrze restauratorzy mogliby nie odnaleźć się w czasach epidemii, efektem czego byłoby zamknięcie lokalu i ogłoszenie upadłości.

Literatura

Ambroziak Ł. Chojna J. Gniadek J. Kępka H. Strzelecki J. (2020). *Szlaki handlowe po pandemii COVID-19*. Wydawnictwo Polski Instytut Ekonomiczny. Warszawa.

Biuro Analiz Makroekonomicznych Banku Pekao. *Gospodarka w czasach Pandemii*. [https://edenred.pl/sites/default/files/Raport%20Banku%20Pekao_Gospodarka%20w%20czasach%20pandemii%20\(1\).pdf](https://edenred.pl/sites/default/files/Raport%20Banku%20Pekao_Gospodarka%20w%20czasach%20pandemii%20(1).pdf) (www 1)

Deutsche Bank Research. *Życie po Covid-19*. https://www.db.com/poland/docs/DB_konzept_Zycie_po_covid-19.pdf (www 5)

Giordano P. *W czasach epidemii*. (2020). Wydawnictwo SONIA DRAGA. Katowice. zob. <https://www.legimi.pl/polka/ebook-w-czasach-epidemii-paolo-giordano,b612086.html> (dostęp 18.12.2020) (www 3)

Glapiak E. *Koronawirus atakuje gospodarkę. A na horyzoncie widać kolejne zagrożenia*. <https://businessinsider.com.pl/firmy/wplyw-pandemii-koronawirusa-na-rynek-pracy/yz4bcsq> (www 7)

Krastew I. przełożył Sutowski M. (2020). *Nadeszło jutro. Jak pandemia zmienia Europę*. Wydawnictwo Krytyki Politycznej. Warszawa. zob. <https://www.legimi.pl/polka/ebook-nadeszlo-jutro-jak-pandemia-zmienia-europe-iwan-krastew,b623712.html> (dostęp 12.01.2021) (www 8)

MacKenzie D. przełożył Bieroń T. (2020). *Covid -19: pandemia, która nie powinna być się zdarzyć i jak nie dopuścić do następnej*. Wydawnictwo Zysk i S-ka. Poznań. zob. <https://www.legimi.pl/polka/ebook-covid-19-pandemia-ktora-nie-powinna-byla-sie-zdarzyc-i-jak-nie-dopuszcic-do-nastepnej-debora-mackenzie,b623542.html?isfromcatalogue=true> (dostęp 20.12.2020) (www 4)

Północna Izba Gospodarcza. *Polska gospodarka chora na koronawirusa. Co radzą specjaliści?*. <http://www.izba.info/izbowy-pakiet-wsparcia-dla-firm/koronawirus-najwa%C5%BCniejsze-informacje-dla-przedsi%C4%99biorcy/aktualno%C5%9Bci3/3233-polska-gospodarka-chora-na-koronawirusa-co-radz%C4%85-specjali%C5%9Bci-podcast-izby-5> (www 6)

Zagórska J. (2020). *Przyszłość rynku wciąż niepewna*. M. Kaszuba-Janus (red.) Raport 2020 Rynek Gastronomiczny w Polsce. Wydawnictwo BROG B2b. Warszawa.

Zizek S., przełożyła J. Maksymowicz-Harmann, *Pandemia! Covid-19 trzęsie światem*, Wydawnictwo Grupa Wydawnicza Relacja, Warszawa 2020 zob. <https://www.legimi.pl/polka/ebook-pandemia-covid-19-trzesie-swiatem-slavoj-zizek,b621183.html?isfromcatalogue=true> (dostęp 17.12.2020) (www 2)